

REAGOVANJE

Zloupotreba nevladinih organizacija u kontekstu suočavanja s prošlošću

21. juni 2012. godine

Pojedini mediji u BiH i predstavnici Helsinškog odbora za ljudska prava u Republici Srpskoj uporno iznose netačne informacije o procesu REKOM, o pokretačima i javnim zagovaračima Inicijative govore jezikom mržnje, i šire stavove koji su u dubokoj suprotnosti sa osnovnim principima tranzicione pravde, čime zloupotrebljavaju organizaciju u čije ime govore. U izdanju "Pressa" od 20.06.2012. godine, otišli su i korak dalje. Vrlo otvoreno, uz jaku podršku novinara te novine, Branko Todorović, predsednik Helsinškog odbora za ljudska prava u Republici Srpskoj, blati profesora Zdravka Grebu, pozorišnog reditelja Dinu Mustafića, novinarku Dženanu Karup-Druško, pokretačicu Inicijative Natašu Kandić i Pierra Mirela, direktora Odeljenja EK za zapadni Balkan. Nasuprot javnim izveštajima stranih revizorskih kompanija bez ijedne primedbe, Todorović nastavlja da iznosi netačne tvrdnje - da je projekat propao i da se donacije troše nenamenski, između ostalog i na honorare zagovarača. Istina je, međutim, da zagovarači nemaju honorare i da svoj posao rade volonterski iz uverenja u opravdanost projekta i ideje o osnivanju REKOM-a.

U stavovima predstavnika pomenute organizacije zabrinjava njihovo nerazumevanje uloge nevladinih organizacija u procesu suočavanja s prošlošću. U pomenutom tekstu "Pressa", Branko Todorović iznosi stav da projekat REKOM "sabotira svaki pokušaj domaćih institucija da najzad stave tačku na događaje iz devedesetih godina", da bi istom prilikom izrazio i zabrinutost zbog toga "što čelni ljudi REKOM-a pokušavaju zaustaviti formiranje državnih komisija za utvrđivanje istine o dešavanjima iz proteklog rata". Nešto ranije, iz iste organizacije je lansirano upozorenje da je REKOM potencijalna opasnost od ponovne agresije na BiH. Na okruglom stolu Komesara za ljudska prava Saveta Evrope, održanog u Sarajevu u martu 2012. godine, predstavnica Helsinškog odbora za ljudska prava u RS, Aleksandra Letić, pozvala je komesara Thomasa Hammarberga i druge međudržavne institucije da odustanu od zalaganja za osnivanje REKOM-a "jer bi osnivanje REKOM-a bila još jedna agresija na BiH".

Koristimo ovu priliku da još jednom potvrdimo da smo profesionalno i aktivistički odlučni da ne dozvolimo da državne institucije i pojedine nevladine organizacije, poput Helsinškog odbora za ljudska prava u RS, stave tačku na događaje iz devedesetih godina. Zalagaćemo se da naše teško nasleđe ostane otvorena knjiga, napisana utvrđenim činjenicama, na službi budućim generacijama. Ističemo da se svim srcem i znanjem zalažemo za osnivanje Regionalne međudržavne komisije za utvrđivanje činjenica o svim ratnim zločinima, čvrsto uvereni da REKOM nema alternative. Upozoravamo na štetu koju može pretrpeti aktuelni pokušaj državnih institucija BiH u izgradnji strategija tranzicione pravde, angažovanjem predstavnika Helsinškog odbora za ljudska prava u RS, koji zagovaraju stavljanje tačke na ratne događaje. Zahvaljujemo se Evropskoj komisiji i drugim institucijama koje su prepoznale potencijal Inicijative REKOM u izgradnji mira i pomirenja u regionu bivše Jugoslavije.

Zdravko Grebo, profesor Pravnog fakulteta u Sarajevu, odlučni zagovarač Inicijative REKOM

Dženana Karup-Druško, novinarka, odlučna zagovaračica Inicijative REKOM

Dino Mustafić, pozorišni reditelj, odlučni zagovarač Inicijative REKOM

Nataša Kandić, zagovaračica prava na istinu i pravdu, i Inicijative REKOM